

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра медицини катастроф та військової медицини (з
курсом невідкладних станів та анестезіології)

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Анестезіологія та інтенсивна терапія»

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти	<u>очна</u>
Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>223 «Медсестринство»</u>
Освітньо-професійна програма	<u>Сестринська справа</u>

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Курс 3

Силабус освітнього компонента
розглянуто на засіданні кафедри
медицини невідкладних станів,
анестезіології та інтенсивної терапії

Протокол від
“26” серпня 2023 року № 13

Завідувач кафедри

Ю.В. Волкова

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем хірургічного профілю

Протокол від
“29” серпня 2023 року № 1

Голова комісії

В.О. Сипливій

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Волкова Юлія Вікторівна – зав.кафедри медицини катастроф та військової медицини (з курсами невідкладних станів та анестезіології), доктор медичних наук, професор
2. Кудінова Ольга Василівна – професор кафедри медицини катастроф та військової медицини (з курсами невідкладних станів та анестезіології), кандидат медичних наук
3. Дейнеко Максим Олександрович – асистент кафедри медицини катастроф та військової медицини (з курсами невідкладних станів та анестезіології).

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь:

1. Волкова Юлія Вікторівна, зав.кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії, доктор медичних наук, професор.

Професійні інтереси – інтенсивна терапія та анестезіологічне забезпечення пацієнтів з політравмою.
Контактний телефон - 0953196463

Корпоративна пошта - yu.volkova@knmu.edu.ua

2. Лантухова Наталія Дмитрівна - доцент кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії, кандидат медичних наук.

Професійні інтереси –інтенсивна терапія пацієнтів з хірургічною патологією, медицина невідкладних станів.

Контактний телефон – 0972890407

Корпоративна пошта - nd.lantukhova@knmu.edu.ua

3. Трофимович Єлена Олександрівна, асистент кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії.

Професійні інтереси: інтенсивна терапія пацієнтів з неврологічними та психічними розладами розладами.

Контактний телефон +380683539621

Корпоративна пошта викладача yo.trofymovych@knmu.edu.ua

Консультації: щоденно з 9.00 до 15.00 на кафедрі, онлайн консультації за попередньою домовленістю та відпрацювання пропусків – за розкладом в АСУ

Локація : кафедра медицини катастроф та військової медицини (з курсами невідкладних станів та анестезіології) знаходиться на 4 поверсі 2 корпусу КНП «Міська клінічна лікарні швидкої та невідкладної медичної допомоги ім.проф.О.І.Мещанінова» ХМР , провулок Балакірева 3-А.

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Анестезіологія та інтенсивна терапія » складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Сестринська справа» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності «Медсестринство».

Опис освітнього компонента (анотація). Освітній компонент «Анестезіологія та інтенсивна терапія » призначений для здобувачів освіти 3 курсу. Засвоєння тематики курсу проводяться на лекціях, практичних заняттях та під час самостійної роботи здобувачів освіти з використанням платформи для дистанційної освіти Moodle, Microsoft Teams та Google Meet. Вивчення освітнього компонента дозволить здобувачам освіти мати цілісну уяву про надання анестезіологічного та реанімаційного забезпечення в умовах операційної та відділення інтенсивної терапії та станах, близьких до критичних. По закінченню занять кожен здобувач освіти повинен мати чіткі знання з анестезіології та реанімації, знати основні методи анестезії та інтенсивної терапії, вести догляд та спостереження за важкими хворими.

Предметом вивчення освітнього компонента є методики та технології анестезіологічного забезпечення оперативних втручань: теоретичні основи загального і місцевого знеболення, менеджмент періопераційного періоду, прикладна патологічна фізіологія порушень життєва важливих функцій в періопераційному періоді та методи їх корекції; невідкладна допомога та інтенсивна терапія невідкладних станів.

Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити: “Анестезіологія та інтенсивна терапія ” як освітній компонент:

ґрунтується на вивченні здобувачами освіти таких освітніх компонентів, як анатомія людини, фізіологія, патоморфологія і патофізіологія, основи біології та мікробіологія, основи профілактичної медицини, основи психології та міжособове спілкування, фармакологія та медична рецептура тощо;

Постреквізити: інтегрується з такими освітніми компонентами, як медсестринство в хірургії та онкології, медсестринство у внутрішній медицині, медсестринство в педіатрії, медсестринство в акушерстві та гінекології, обстеження та оцінка здоров'я людини, клінічне медсестринство у внутрішній медицині, педіатрії, хірургії тощо.

Послання на сторінку освітнього компонента в MOODLE

<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=3132>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ освітнього компонента

1.1. Метою вивчення освітнього компонента є здобуття та поглиблення знань, умінь, навичок та інших компетентностей з анестезіології та інтенсивної терапії, необхідних у професійній діяльності, які встановлені на основі освітньо-професійної програми; набуття можливостей діагностування невідкладних станів, проведення анестезіологічного забезпечення хірургічних втручань, знайомство з принципами лікування та спостереження за хворими у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є набуття здобувачами освіти компетентностей згідно до загальних і фахових компетентностей освітньо-професійної програми: розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері медсестринства, застосовувати професійні навички (вміння), медичні засоби, втручання та дії для забезпечення пацієнтові гідного ставлення, приватності, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

Після вивчення освітнього компонента здобувачі освіти повинні знати:

- організацію роботи відділення анестезіології та інтенсивної терапії;
- дію основних анестетиків;
- стадії ефірного наркозу;
- види загального та місцевого знеболювання;
- ознаки клінічної та біологічної смерті;
- етапи серцево-легеневої та церебральної реанімації;
- клінічні ознаки та невідкладну допомогу при непритомності, колапсі;
- клінічні прояви та невідкладну допомогу при різних видах шоку: геморагічному, травматичному, анафілактичному, опіковому, токсико-інфекційному, гемотрансфузійному, кардіогенному;
- клінічні ознаки та невідкладну допомогу при гострій серцевій недостатності: правошлуночкової та лівошлуночкової;
- клінічні прояви та загальні методи лікування гострої дихальної недостатності;
- невідкладну допомогу при різних видах утоплення;
- класифікацію отрут, клінічні ознаки гострих екзогенних отруєнь, загальні принципи лікування;
- клінічні ознаки та невідкладну допомогу при гіпоглікемічній та гіперглікемічній комах;
- клінічні ознаки та принципи інтенсивної терапії гострої ниркової та гострої печінкової недостатності;
- невідкладну допомогу при гіпертермічному та судомному синдромах;
- правила техніки безпеки, охорони праці в галузі, протипожежної безпеки, професійної безпеки та протиепідемічного режиму у відділеннях реанімації та інтенсивної терапії, при проведенні знеболювання, наданні невідкладної долікарської допомоги.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- забезпечувати прохідність дихальних шляхів;
- проводити штучну вентиляцію легень;
- проводити непрямий масаж серця;
- проводити серцево-легеневу реанімацію (один, два реаніматори);

- підготувати дефібрилятор до роботи;
- підготувати набір для інтубації трахеї;
- підготувати набір для катетеризації магістральних судин;
- надавати невідкладну допомогу при критичних станах;
- виконувати медсестринські втручання та опіку відповідно до етапів медсестринського процесу;
- підготувати робоче місце медсестри-анестезиста;
- забезпечувати догляд за пацієнтами в термінальному стані;
- володіти методами підготовки пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;
- заповнювати карту індивідуального спостереження за пацієнтом;
- заповнювати та вести медичну документацію;
- дотримуватися принципів медичної етики та деонтології;
- дотримуватися правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, протипожежної безпеки, професійної безпеки та протиепідемічного режиму у відділеннях реанімації та інтенсивної терапії, при проведенні знеболювання, наданні невідкладної долікарської допомоги.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачам освіти **компетентностей**:

Інтегральна компетентність	Бакалавр медсестринства здатний вирішувати практичні проблеми і задачі діяльності в галузі охорони здоров'я із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, медичних та клінічних наук в умовах комплексності та невизначеності.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК 09. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків</p> <p>ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення</p> <p>ЗК 11. Здатність працювати в команді</p> <p>ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії</p> <p>ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.</p> <p>ФК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.</p> <p>ФК 03. Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом,</p>

	<p>особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками.</p> <p>ФК 04. Застосування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові гідного ставлення, приватності (інтимності), конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.</p> <p>ФК 05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.</p> <p>ФК 06. Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.</p> <p>ФК 07. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта.</p> <p>ФК 08. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.</p> <p>ФК 13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.</p> <p>ФК 14. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах</p> <p>ФК 15. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.</p> <p>ФК 16. Здатність організовувати та управляти відповідним структурним підрозділом (лідерство та менеджмент)</p>
--	---

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачам освіти наступних програмних результатів навчання:

- ПРН 1. Проводити медсестринське суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані .
В умовах закладів охорони здоров'я (ЗОЗ) та вдома, шляхом спілкування з пацієнтами різних вікових груп, їхніми родичами чи близькими з оточення хворою дитиною та її батьками, уміти збирати скарги, анамнез захворювання, анамнез життя, алергологічний анамнез, епідеміологічний анамнез, оцінювати анамнестичні дані.
- ПРН 2. Проводити медсестринську діагностику: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта.
В умовах ЗОЗ, удома, передбачуваних обставин, вміти виявляти дійсні проблеми пацієнта, оцінювати їхню першочерговість та встановлювати медсестринський діагноз.
- ПРН 3. Планувати медсестринські втручання.
В умовах ЗОЗ, удома та за непередбачуваних обставин, вміти скласти план медсестринських втручань для вирішення дійсних та супутніх проблем пацієнтів різного віку.
- ПРН 4. Здійснювати контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю.
В умовах ЗОЗ відповідно до посадових обов'язків, з метою дотримання санітарно-протиепідемічного режиму, вміти:
- проводити навчання молодшого медперсоналу з питань виконання функціональних обов'язків та охорони праці; контролювати дотримання правил техніки безпеки молодшим медичним персоналом;
  - контролювати роботу молодшого медичного персоналу; контролювати виконання правил внутрішнього розпорядку персоналом та пацієнтами; контролювати дотримання заходів санітарно-гігієнічного режиму в палатах та медичних кабінетах.

ПРН 5. Здійснювати медсестринське адміністрування. В умовах 303, з метою здійснення організаційних та управлінських компетентностей, вміти: - приймати управлінські рішення, забезпечувати їх виконання на основі застосування моделей медсестринського керівництва; - забезпечувати виконання наказів та постанов з питань охорони здоров'я; - освоїти функціональні обов'язки керівника медсестринських служб; - знати порядок проведення ліцензування та акредитації лікувально-профілактичних закладів, лабораторій різного профілю, тощо.

ПРН 6. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі. Використовуючи принципи медсестринської етики та деонтології, правила міжособового спілкування з метою створення сприятливого психологічного мікроклімату, вміти:

- спілкуватися з пацієнтом та членами його сім'ї або наближеного оточення, медичним персоналом;
- вирішувати етичні та деонтологічні проблеми в процесі роботи з пацієнтом та членами його родини; розглядати та аналізувати в колективі професійні помилки; проводити навчання для молодшого та технічного персоналу.

ПРН 7. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим і перехворілим населенням, реабілітації та диспансерного нагляду

ПРН 8. Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно протиепідемічного режиму.

ПРН 12. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму.

ПРН 14. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.

ПРН 16. Надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану .

ПРН 20. Належно вести відповідну медичну документацію

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачам освіти наступних **соціальний навичок (Soft skills):** адаптивність, спілкування, логічне мислення, командна робота.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

2.1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна
Загальна кількість годин -90	Спеціальність: 223 «Медсестринство»	Курс:
		3-й
		Семестр
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи здобувачів освіти - 50	Освітній ступінь: перший (бакалаврський) ОПП Сестринська справа	Лекції
		10 год.
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Лабораторні
		- год.
		Самостійна робота
		50 год. год.
Індивідуальні завдання:-		
Вид контролю: диф.залік		

2.2.1. Лекції освітнього компонента “Анестезіологія та інтенсивна терапія”.

№	Тема	Кількість годин	Вид лекції
1	Тема 1. Серцево-легенева і церебральна реанімація	2	Тематична
2	Тема 2. Загальні питання анестезіології	2	Тематична
3	Тема 5. Гострі отруєння та коматозні стани.	2	Тематична
4	Тема 7. Гострі порушення кровообігу.	2	Тематична
5	Тема 8. Шокові стани та травматичні ушкодження.	2	Оглядова
	Всього годин	10	

2.2.2. Практичні заняття

№	Тема	Кільк. годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Тема 1. Серцево-легенева і церебральна реанімація.	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми.	Усне опитування, тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; доповідь; виступ на задану тему.
2	Тема 2. Загальні питання анестезіології.	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми.	Усне опитування, тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; доповідь; виступ на задану тему.
3	Тема 3. Методи діагностики та корекція порушень водно-електролітного обміну і кислотно-основного стану (КОС)	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, Оцінка і трактування клініко-лабораторних та інструментальних обстежень.	Усне опитування, тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; доповідь; виступ на задану тему. Розв'язування клінічних ситуаційних задач
4	Тема 4. Гостре пошкодження нирок (ГПН) та печінкова недостатність	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми. Оцінка і трактування клініко-лабораторних та інструментальних обстежень.	Усне опитування, тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; доповідь; виступ на задану тему. Розв'язування клінічних ситуаційних задач
6	Тема 6. Гостра дихальна недостатність (ГДН).	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми. Оцінка і трактування клініко-лабораторних та інструментальних обстежень	Усне опитування, тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; доповідь; виступ на задану тему. Розв'язування клінічних ситуаційних задач
7	Тема 7. Гострі порушення кровообігу.	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми.	Усне опитування, тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; доповідь; виступ на задану тему. Розв'язування клінічних ситуаційних задач
8	Тема 8. Шокові стани та травматичні ушкодження.	4	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, демонстрація,	Усне опитування, тестовий контроль; індивідуальні

			презентація, відеоролики, відеофільми. Оцінка і трактування клініко-лабораторних та інструментальних обстежень	завдання; реферати; доповідь; виступ на задану тему. Розв'язування клінічних ситуаційних задач
9	Тема 9. Тепловий, сонячний удар. Судомний синдром	2	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, презентація, відеоролики, відеофільми.	Усне опитування, тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; доповідь; виступ на задану тему. Розв'язування клінічних ситуаційних задач
10	Диф.залік	4		Диф.залік
	Всього годин	30		

2.2.3. Самостійна робота

	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
Тема 1. Серцево-легенева і церебральна реанімація.	4	Методичні вказівки, сторінка освітнього компонента в Moodle, відеоролики	Усне опитування, тестовий контроль, реферати, виступи на задану тему, презентації
Тема 2. Загальні питання анестезіології	6	Методичні вказівки, сторінка освітнього компонента в Moodle, відеоролики	Усне опитування, тестовий контроль, реферати, виступи на задану тему, презентації
Тема 3. Методи діагностики та корекція порушень водно-електролітного балансу (ВЕБ) і кислотно-основного стану (КОС)	4	Методичні вказівки, сторінка освітнього компонента в Moodle, відеоролики	Усне опитування, тестовий контроль, реферати, виступи на задану тему, презентації
Тема 4. Гостре пошкодження нирок (ГПН) та печінкова недостатність	6	Методичні вказівки, сторінка освітнього компонента в Moodle, відеоролики	Усне опитування, тестовий контроль, реферати, виступи на задану тему, презентації
Тема 5. Гострі отруєння та коматозні стани.	6	Методичні вказівки, сторінка освітнього компонента в Moodle, відеоролики	Усне опитування, тестовий контроль, реферати, виступи на задану тему, презентації
Тема 6. Гостра дихальна недостатність (ГДН)	4	Методичні вказівки, сторінка освітнього компонента в Moodle, відеоролики	Усне опитування, тестовий контроль, реферати, виступи на задану тему, презентації

Тема 7. Гострі порушення кровообігу.	4	Методичні вказівки, сторінка освітнього компонента в Moodle, відеороліки	Усне опитування, тестовий контроль, реферати, виступи на задану тему, презентації
Тема 8. Шокові стани та травматичні ушкодження.	6	Методичні вказівки, сторінка освітнього компонента в Moodle, відеороліки	Усне опитування, тестовий контроль, реферати, виступи на задану тему, презентації
Тема 9. Тепловий, сонячний удар. Судомний синдром	4	Методичні вказівки, сторінка освітнього компонента в Moodle, відеороліки	Усне опитування, тестовий контроль, реферати, виступи на задану тему, презентації
Диф.залік	6		
Всього годин	50		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувач освіти за ЕСТС організації навчального процесу здійснюється на підставі «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти у ХНМУ», затвердженої наказом ХНМУ.

Поточна навчальна діяльність здобувач освіти (далі ПНД) контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачем освіти.

Оцінка ПНД здійснюється викладачем академічної групи, після засвоєння здобувачем освіти кожної теми освітнього компонента та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (традиційної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (с точністю до сотих) за поточну діяльність викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ. Мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач освіти для допуску до диф. заліку - 70 балів, мінімальна позитивна оцінка на диф. заліку або іспиті відповідно 50 балів.

Самостійна робота здобувача (СРЗ). Навчальний матеріал освітнього компонента, передбачений для засвоєння здобувачем освіти у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120
4.95-4.99	119
4.91-4.94	118
4.87-4.9	117
4.83-4.86	116
4.79-4.82	115
4.75-4.78	114
4.7-4.74	113
4.66-4.69	112
4.62-4.65	111
4.58-4.61	110
4.54-4.57	109
4.5-4.53	108

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.91-3.94	94
3.87-3.9	93
3.83-3.86	92
3.79-3.82	91
3.74-3.78	90
3.7-3.73	89
3.66-3.69	88
3.62-3.65	87
3.58-3.61	86
3.54-3.57	85
3.49-3.53	84
3.45-3.48	83
3.41-3.44	82

4-бальна шкала	200-бальна шкала
4.45-4,49	107
4.41-4,44	106
4.37-4,4	105
4.33-4,36	104
4.29-4,32	103
4.25-4,28	102
4.2-4,24	101
4.16-4,19	100
4.12-4,15	99
4.08-4,11	98
4.04-4,07	97
3.99-4,03	96
3.95-3,98	95

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.37-3,4	81
3.33-3,36	80
3.29-3,32	79
3.25-3,28	78
3.21-3,24	77
3.18-3,2	76
3.15-3,17	75
3.13-3,14	74
3.1-3,12	73
3.07-3,09	72
3.04-3,06	71
3.0-3,03	70
Менше 3	Недостатньо

Підсумковий семестровий контроль проводиться після завершення вивчення освітнього компонента у формі диференційованого заліку. **Диференційований залік (ДЗ)** – проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з освітнього компонента. Допуск до ДЗ визначається у балах поточної навчальної діяльності, а саме: min - 70, max - 120 балів. Безпосередньо ДЗ оцінюється від - 50 до – 80 балів.

ДЗ передбачає наступні контрольні елементи:

1) Вирішення пакету тестових завдань, що охоплює програму з освітнього компонента, включає тестові завдання з бази тестових завдань ІТІ «Крок» та ЛПІ «Крок-Б» за попередні 5 років. Критерій оцінювання – **90%** вірно вирішених завдань.

2) Завдання щодо оцінювання теоретичних знань за всіма темами освітнього компонента.

3) Оцінювання засвоєння практичних навичок під час проведення диференційованого заліку за таблицями «Критерії бального оцінювання практичних навичок, які входять до диференційованих заліків та іспитів» та «Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок, якщо вони представлені в одному білеті».

4) Завдання з практичної та професійної підготовки, що відображають уміння та навички під час курації тематичних хворих, оцінювання результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень з метою діагностики та вибору лікувальної тактики, що визначені у межах програми освітнього компонента ;

5) Виконання медичних маніпуляцій у межах програми освітнього компонента, тощо.

Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	

	Здобувач освіти вмiє зiставляти, узагальнювати, систематизувати iнформацiю пiд керiвництвом викладача; в цiлому самостiйно застосовувати її на практицi; контролювати власну дiяльнiсть; виправляти помилки, серед яких є суттєвi, добирати аргументи для пiдтвердження думок
«Задовiльно»	Здобувач освіти вiдтворює значну частину теоретичного матерiалу, виявляє знання i розумiння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матерiал, виправляти помилки, серед яких є значна кiлькiсть суттєвих
«Достатньо»	Здобувач освіти володiє навчальним матерiалом на рiвнi, вищому за початковий, значну частину його вiдтворює на репродуктивному рiвнi
«Незадовiльно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач освіти володiє матерiалом на рiвнi окремих фрагментiв, що становлять незначну частину навчального матерiалу
«Незадовiльно» з обов'язковим повторним вивченням залiкового кредиту	Здобувач освіти володiє матерiалом на рiвнi елементарного розпiзнавання i вiдтворення окремих фактiв, елементiв, об'єктiв
Зокрема, критерiї оцiнювання практичних навичок	
«Вiдмiнно»	Здобувач освіти вiдповiдає високому (творчому) рiвню компетентностi: здобувач освіти виявляє особливi творчi здiбностi, без помилок самостiйно демонструє виконання практичних умiнь та володiє системними теоретичними знаннями (знає методикy виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та iн.) та має здiбностi для прийняття рiшень у нестандартних ситуацiях.
«Добре»	Здобувач освіти самостiйно демонструє виконання практичних умiнь, допускаючи деякi неточностi, якi швидко виправляє, володiє теоретичними знаннями (знає методикy виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та iн.)
«Задовiльно»	Здобувач освіти демонструє виконання практичних умiнь, допускаючи деякi помилки, якi може виправити при корекцiї їх викладачем, володiє задовiльними теоретичними знаннями (знає основнi положення методикy виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та iн.).
«Незадовiльно»	Здобувач освіти не може самостiйно продемонструвати практичнi вмiння (виконує їх, допускаючи грубi помилки), не володiє достатнiм рiвнем теоретичних знань (не знає методикy виконання практичних навичок, показань i протипоказань, можливих ускладнень, та iн.).

Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами, які включають теоретичну та практичну частини освітнього компонента	За кожну відповідь здобувач освіти одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

Оцінка з освітнього компонента є сума балів за ПНД та ДЗ у балах від min – 120 до max - 200 і відповідає традиційній оцінці: «задовільно», «добре», «відмінно»

Відповідність оцінювання освітнього компонента в балах оцінюванню в традиційних оцінках

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Перелік питань до диф.залику

1. Клінічна смерть, визначення, діагностика .
2. Негайний етап СЛЦР.
3. Ознаки ефективності реанімації, показання до припинення реанімації.
4. Спеціалізований етап СЛЦР.
5. Лікарські засоби, що використовуються на спеціалізованому етапі серцево-легеневої та церебральної реанімації, їх дози.
6. Шляхи введення медикаментів під час реанімації.
7. Ускладнення реанімації.
8. Післяреанімаційний період.
9. Поняття про декортикацію, децеребрацію, смерть мозку.
10. Класифікація видів анестезії.
11. Основні вузли наркозного апарату.
12. Компоненти загальної анестезії.
13. Етапи анестезіологічного забезпечення.
14. Підготовка хворих до операції та наркозу.
15. Ускладнення при загальній анестезії.
16. Роль води та електролітів у організмі. Метод балансу.
17. Клінічні ознаки дегідратації та гіпергідратації.
18. Патолофізіологічні порушення при гіпо- та гіперкаліємії, клініка, діагностика, корекція.
19. Поняття про ацидоз, корекція.
20. Поняття про алкалоз, корекція.
21. Особливості інфузійної терапії та корекції порушень ВЕО і КОС у післяопераційному періоді.

22. Особливості інфузійної терапії та корекції порушень ВЕО і КОС при кишковій непрохідності.
23. Особливості інфузійної терапії та корекції порушень ВЕО і КОС при перитоніті.
24. Причини виникнення і патогенез гострої ниркової недостатності (ГНН).
25. Стадії клінічного перебігу ГНН.
26. Причини виникнення гострої печінкової недостатності.
27. Клінічні прояви гострої печінкової недостатності. Печінкова кома.
28. Основні принципи ІТ гострого отруєння.
29. Основні принципи форсованого діурезу.
30. Екстракорпоральні методи детоксикації, Принципи антидотної терапії.
31. Особливості невідкладної допомоги при укусах комах і тварин.
32. Класифікація ГДН.
33. Основні принципи інтенсивної терапії ГДН.
34. Оксигенотерапія: методи, токсична дія кисню.
35. ШВЛ, показання, методи, критерії ефективності.
36. Методи відновлення прохідності дихальних шляхів та поліпшення дренажної функції легенів.
37. Інтенсивна терапія післяопераційної ГДН.
38. Реанімація та інтенсивна терапія при різних видах утоплення.
39. Види гострих розладів кровообігу.
40. Патогенез, клінічні прояви та ІТ гострої серцевої недостатності
41. Патогенез, клінічні прояви та ІТ гострих порушень серцевого ритму.
42. Інтенсивна терапія при запамороченні та колапсі.
43. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ травматичного шоку.
44. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ геморагічного шоку.
45. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ опікового шоку
46. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ анафілактичного шоку.
47. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ токсико-інфекційного шоку.
48. Невідкладна допомога та ІТ при електротравмі.
49. Невідкладна допомога та інтенсивна терапія при синдромі тривалого стискання.
50. Невідкладна допомога та ІТ при політравмі.
51. Гіпертермічного синдрому. Невідкладна допомога.
52. Судомний синдром. Невідкладна допомога.
53. Тепловий, сонячний удари. Невідкладна допомога.

Перелік практичних навичок освітнього компонента «Анестезіологія та інтенсивна терапія»

1. Забезпечення прохідності дихальних шляхів.
2. Проведення штучної вентиляції легенів найпростішими методами ("рот до рота", "рот до носа").
3. Проведення непрямого масажу серця.
4. Підготовка дефібрилятора для електричної дефібриляції
5. Підготовка до роботи кардіомонітору, приєднання електродів до хворого.
6. Проведення оксигенотерапії.
7. Вимірювання ЦВТ.
8. Розрахунок добового водного балансу.
9. Оцінка стану свідомості.
10. Підготовка набору для інтубації трахеї
11. Підготовка набору для катетеризації магістральної вени .
12. Туалет трахеобронхіального дерева.
13. Підготовка робочого місця для проведення наркозу.
14. Підготовка системи для внутрішньовенних інфузій.
15. Підрахунок пульсу та дихальних рухів.
16. Катетеризація сечового міхура.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Щоб досягти цілей навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу, регулярно відвідувати лекції, читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті.

Робота здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Харківському національному медичному університеті, затвердженого наказом ХНМУ. На практичних заняттях необхідно приділити увагу опануванню практичних навичок, які передбачені програмою освітнього компонента. Для засвоєння теоретичної частини може бути використаний електронний курс освітнього компонента на платформі дистанційної освіти «MOODLE» <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=3132>

Офіційними каналами зв'язку є мобільні телефони та корпоративна електронна пошта ХНМУ, у роботі використовуються електронну платформу MOODLE, онлайн сервіси відеоконференцій Google Meet, Microsoft Teams та інші можливі засоби зв'язку.

При проведенні практичних занять на клінічних базах не спізнюватися і не пропускати заняття, приходити на кафедру одягнутими у медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі зошит, ручку; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли ви її потребуєте. Співробітники кафедри та здобувачі освіти дотримуються протиепідеміологічних заходів.

Відповідно до діючої «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>), здобувачі вищої освіти мають отримати оцінку за кожною темою освітнього компоненту.

Передбачена академічна мобільність, взаємозамінність залікових кредитів (обсяг 1 кредиту 30 годин). Здобувач освіти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття. Не допускаються запізнення здобувач освіти на практичні заняття. Пропуски практичних занять відпрацьовуються година в годину викладачу групи або черговому викладачу. Прийом відпрацювань та консультації проводяться щоденно з 9 до 16 години, по суботах згідно з розкладом відпрацювань в АСУ.

Здобувачі освіти з особливими потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання здобувач освіти це може зробити староста групи.

Якщо у вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Формувати у здобувач освіти такі навички академічної доброчесності:

- діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій доброчесності та професійної етики
- самостійно виконувати навчальні завдання
- коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей
- усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до них
- давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх з моральними та професійними нормами.

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

https://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Анестезіологія, інтенсивна терапія і реаніматологія: навч. посіб./А.А.Ілько.- К.: «Медицина»,-2018.-256 с.
2. Основи медсестринства /В.Капустник, В. Лісовий, Л.Ольховська.- К., 2018.-912 с.
3. Рекомендації Європейської Ради Реанімації 2021: БАЗОВІ РЕАНІМАЦІЙНІ ЗАХОДИ
4. Браславець А.Я., Дубівська С.С. Невідкладна неврологія: навч. посіб. – 4-те вид., перероб. і доп. – Х.: ХНМУ, 2008. – 176 с.

Допоміжна:

1. Чепкий Л.П., Новицька-Усенко Л.В., Ткаченко Р.О. Анестезіологія та інтенсивна терапія. Підручник для ВМНЗ III-IV рівня акредитації. К.: Вища школа, 2003. – 399 с.
2. Невідкладна медична допомога. За ред. Ф.С. Глумчера, В.Ф. Москаленка К.: “Медицина” – 2006. – 632 с.
3. Бараш Дж., Куллен Б. Клиническая анестезиология. М., 2004. – 412 с.

4. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Сторінка освітнього компонента в MOODLE <http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=3132>
2. Лекційний матеріал
3. Інтернет, сайт кафедри
4. Бібліотека
5. Кафедральні підручники та посібники, методичні вказівки.
6. Матеріали МОЗ щодо коронавірусної інфекції.
7. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (ст. 16). [Електронний ресурс] режим доступу http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T141556.html
8. Наказ МОН України від 05.12.18р. № 1344. «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 «Медсестринство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». [Електронний ресурс] – режим доступу <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/223-medsestrinstvo-bakalavr.pdf>
9. Наказ МОЗ України від 01.06.2013 р. «Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій». [Електронний ресурс] – режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0460282-13>
10. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 № 1269 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги". Новий клінічний протокол «Екстрена медична допомога: догоспітальний етап». <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-mozukraini-vid-05062019--1269-prozatverdzhennja-ta-vprovadzennja-mediko-tehnologichnih-dokumentiv-zistandardizacii-ekstrenoi-medichnoi-dopomogi>
11. Міністерство охорони здоров'я України. [Електронний ресурс] – режим доступу <https://moz.gov.ua/>
12. Міністерство охорони здоров'я України. Медичним працівникам. [Електронний ресурс] – режим доступу <https://moz.gov.ua/medichnim-pracivnikam>
13. Міжнародна рада медичних сестер. [Електронний ресурс] – режим доступу <https://www.icn.ch/>
14. Всесвітня організація охорони здоров'я в Україні. [Електронний ресурс] – режим доступу <https://www.who.int/countries/ukr/>
16. Центр розвитку медсестринства МОЗ України <https://nursing.org.ua/>
17. Офіційний сайт Європейської ради з реанімації - <https://www.erc.edu/>
18. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
19. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc
20. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf